Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Staf

INFORMATIE VOOR INDIENER:

Zaaknaam:	Collegevoordracht Haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise
Portefeuille (s):	Lucht- en Zeehaven
Staf / map:	Staf wethouder Van Buren
College / DB:	16 december 2025

Voordracht voor de Staf Lucht- en zeehaven **van** 8 december 202

Portefeuille

Lucht- en Zeehaven

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de collegevoordracht Haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise

Gevraagde beslispunten

1. Kennis te nemen van de stand van zaken van het haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise.
2. In te stemmen met uitstel van versturen van het haalbaarheidsonderzoek naar de gemeenteraad naar januari 2026.

Onderbouwing beslispunten

Ad 1 kennisnemen van de stand van zaken van het haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise

In het haalbaarheidsonderzoek onderzoeken we op drie punten de haalbaarheid van verplaatsing van de zeecruise van de Veemkade naar het Westerhoofd (Coenhaven):

1. Is verplaatsing juridisch-planologisch en technisch haalbaar?
2. Is verplaatsing van de zeecruise in tijd haalbaar voor 20235?
3. Is verplaatsing financieel haalbaar?

Samenvattend is het antwoord op de eerste twee vragen ‘ja’. Kern van het voorliggende haalbaarheidsonderzoek is dat verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven vanuit juridisch-planologisch, technisch perspectief haalbaar lijkt. Ook is het mogelijk de verplaatsing voor 2035 te realiseren mits tijdig begonnen wordt met de planvorming.

Op de derde vraag – is verplaatsing financieel haalbaar – zijn zoals ook in het college is toegelicht nog losse eindjes. Er is nog geen definitieve businesscase beschikbaar op basis waarvan geconcludeerd kan worden dat een verplaatsing financieel wel of niet haalbaar is. Om de financiële analyse af te ronden zal Berenschot in de komende weken nog een aantal financiële onderdelen moeten valideren.

Vraagstukken die nog beantwoord moeten worden hebben betrekking op de verdeling van de kosten tussen de gemeente Amsterdam en het Havenbedrijf in het geval er sprake is van een verplaatsing. Gelet op het feit dat er op de Veemkade een niet havenfunctie is voorzien in de vorm van wonen en kantoren zal dit erfpacht moeten worden ontbonden. Volgens de transformatieovereenkomst, die bij de verzelfstandig van de haven is vastgesteld, krijgt het Havenbedrijf de boekwaarde met indexering terug van de opstal terug. Deze boekwaarde kunnen ze dan vervolgens als opbrengst inzetten op de locatie in de Coenhaven. De inkomsten voor woningbouw en kantoren komen weer toe aan de gemeente. Voor de haven kan dit betekenen dat ze veel geld moeten gaan investeren in de verplaatsing van de PTA. Dit heeft dan weer gevolgen voor het dividend. Het havenbedrijf geeft aan hier eerst intern veder over te willen praten en hebben gevraagd om iets meer tijd omdat naar verwachting ook contact moet worden gezocht met de Raad van Commissarissen.
Voor het overige zijn alle getallen voor de afronding van de businesscase beschikbaar. Daarbij moet worden opgemerkt dat de collega’s van de verschillende diensten kritisch zijn op het financiële verhaal wat er nu ligt.. Zodra standpunt havenbedrijf bekend is doen we daarom nog 1 interne ronde langs DMC, Deelnemingen en GenO. Dit is nu voorzien in de eerste week van januari.

Met betrekking tot het bepalen van de wenselijkheid van de verplaatsing zal in de komende periode, op verzoek van het college, ook in kaart worden gebracht wat een verplaatsing van de zeecruise betekent voor de (afname van) de toerismedruk in het centrum. Ook wordt onderzocht of er na verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven ook nog een ruimte behouden blijft voor de huidige noodopvanglocatie van het COA op deze locatie.

Verder wegen we in de keuze om de zeecruise te verplaatsen, of te stoppen met de zeecruise in Amsterdam ook de afspraken mee die in het kader van advies van de commissie D’Hooghe gemaakt zijn met het Rijk en de nautische partijen over de verplaatsing van de PTA naar de Coenhaven. Het Rijk ziet deze verplaatsing als integraal onderdeel van het pakket aan maatregelen om 3 vaste oeververbindingen te (mogen) realiseren over het IJ. Een besluit dat leidt tot vertrek van de zeecruise uit Amsterdam zal naar verwachting het draagvlak van het Rijk voor de realisatie van zowel Oostbrug als Westbrug ondergraven. Dit ook gezien de complexiteit van de huidige samenwerkingsrelatie.

Ad 2 In te stemmen met uitstel van versturen van het haalbaarheidsonderzoek naar de gemeenteraad naar januari 2026
In de raadsinformatiebrief van 16 juli over de voortgang van het haalbaarheidsonderzoek heeft het college aangegeven dat de gemeenteraad nog dit jaar het haalbaarheidsonderzoek zal ontvangen. Ook is aangegeven dat uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 (nog voor het einde van deze collegeperiode) het college een voorstel doet met betrekking tot de uitvoering van de motie (motie 222 uit 2024 “Amsterdam vaart beter zonder cruise’) en de toekomst van de zeecruise in Amsterdam.

Als we dus het haalbaarheidsonderzoek nu aan de gemeenteraad

aanbieden, voldoen we daarmee aan de afspraak met de raad. Toch zien we een aantal argumenten om verzending uit te stellen:
- Het is lastig om het college nu een richting te laten kiezen, als de financiële informatie nog niet compleet is. Risico om nu al een nog niet compleet haalbaarheidsstudie naar de raad te sturen zonder besluit hoe het college hiermee om wil gaan is dat de raad zelfstandig het initiatief neemt om een standpunt in te nemen over de toekomst van de zeecruise.
- Het is belangrijk om het stakeholdermanagement goed in te richten. Als we op 16 december naar buiten gaan met dit haalbaarheidsonderzoek is hier nog beperkt tijd voor. Ook bij het Havenbedrijf spelen zorgen over de gevolgen op hun bedrijfsvoering bij verplaatsing van de zeecruise, of bij het stoppen met de zeecruise in Amsterdam. Hier moeten we aandacht aan besteden.

Het voorstel is daarom om het haalbaarheidsonderzoek in januari 2026 naar de gemeenteraad te verzenden. Aandachtspunt hierbij is dat nog niet zeker is dat Berenschot in staat is binnen deze termijn de definitieve businesscase op te leveren; zij zijn hiervoor afhankelijk van ambtelijke diensten (PoA en G&O).

Alternatief is om nu al wel het haalbaarheidsonderzoek aan de raad aan te bieden. Daarbij kan aangegeven worden dat er in januari een aanvulling komt op de financiële informatie. Waarna het college ook pas in januari een standpunt inneemt over de wenselijkheid van verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven. We kunnen in dit scenario wel in de raadsinformatiebrief alvast opnemen dat de verwachting niet is dat er sprake zal zijn van een sluitende businesscase cq een rendabele investering. De uiteindelijke hoogte van het verwachte onrendabel (in de vorm van een bandbreedte) en de dekkingsmogelijkheden hiervoor zal voor het college input zijn om in Q1 2026 een afweging te maken of verplaatsing van de zeecruise haalbaar is en op welke wijze een vervolg zal worden gegeven aan het planproces voor de verplaatsing.

Volgende processtappen

Afhankelijk van de keuze over uitstel zal het haalbaarheidsonderzoek op 16 december, of in januari via het college met de raad worden gedeeld.

Duurzaamheid

Zowel de huidige als de beoogde nieuwe locatie voor de zeecruise zal worden voorzien van walstroom. Wel zal verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven de uitstoot van CO_2 in het centrum verminderen doordat de locatie in de Coenhaven dichter bij de zeesluis ligt.

Participatie

Omdat het technisch haalbaarheidsonderzoek betreft en een uitwerking van eerdere besluitvorming door college/raad waarin de verplaatsing al benoemd is (Nota van Uitgangspunten Sprong over het IJ en Integraal Raamwerk Haven-Stad) heeft er geen burgerparticipatie plaatsgevonden.

Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Staf

Advies en afstemming

De voordracht is tot stand gekomen in afstemming met V&OR, RenD, G&O en EZ

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	1. Collegevoordracht haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise
	2. Haalbaarheidsstudie verplaatsing zeecruise Amsterdam
	3. Raadsinformatiebrief haalbaarheidsonderzoek verplaatsing zeecruise
	4. Flap commissie FKD 12 februari 2026

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl, 5.1, 2, e

Uitslag

<*automatisch, na afloop staf*>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar
2	Wie legt geheimhouding op?	n.v.t.
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	n.v.t.
4	Einddatum	- Tot een bepaalde datum - Tot een bepaald moment (vul dan hieronder de uiterlijke datum in) - Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	[Vul hier het Woo-artikel in op grond waarvan dit stuk niet openbaar is]
7	Motivatie	[Leg in gewone taal uit waarom dit stuk vertrouwelijk is. Wat gaat er mis als deze informatie openbaar wordt? Indien voor onbepaalde tijd, motiveer de lengte van de opgelegde geheimhouding] *vul dit ook in bij de onderbouwing besluit